

בבא מציעא ז

עניין: עקימת פיו היא מעשה

של"ה ויקרא פרק תורה אור מספר תורת כהנים אות ה'

ועתה בגלות תקנו התפילות נגד התמידין, והם גורמים יחוד שם יהו"ה. והנה האדם הוא ציור המשכן והמקדש כמו שכתבתי בפרשת תרומה עיין שם. ואם הוא בהשם יתברך בקיום התורה והמצוות ותפילות וברכות ושבתות, והוא תמים שאין בו מום ממומי המדות הרעות, אז הוא קרבן לה'. וכשאומר פרשיות הקרבנות, ומזכיר העבודות ומתודה ומטהר מחשבתו, אז יש בכאן דיבור ומחשבה ומעשה, והמעשה הוא עקימת שפתיו, שמזכיר פרשיות הקרבנות ומצטער בלבו שלא יוכל לעשות מעשה הקרבנות ממש, אז הקב"ה מצרף זה למעשה. אבל בשעה שהיה בית המקדש קיים, לא היה מועיל הזכרת הפרשיות הקרבנות, כי הדיבור אינו מעשה ממש, והוא מחוסר מעשה מאחר שיש כח בידו לעשות. ועוד דלא הוה עקימת שפתים להיות נחשב למעשה. והענין כי יש ענין כמו שאמר עקימת שפתים, כי כשהשפתים מדברים בנחת בלי צער אין זה נקרא עקימה, אבל עתה בגלות כשמזכירין פרשיות הקרבנות ובצער גדול, ומצטערין על ההעדר ושאין בידינו לבוא לידי מעשה, אז הדיבור היוצא מפיו יוצא בעקימה כלומר ביגון ואנחה, וזהו בעצמו אדם כי יקריב. אבל לעתיד כתיב (מל"ג קמ"ג): אז ימלא שחוק פינו ולשונינו רינה, על כן לא יהיה די בדיבור, רק אז יחפור זבחי עולה וצדק אז יעלו על-מזבחך פרים (מל"ג נ"א). ועתה נשלמה פרים שפתינו.

ובזה יובן מה שבארו בזוהר בפסוק וידבר ה' אליו מאוהל מועד, שדיבר אתו מעסקי אהל מועד, שהודיעו איך שישאל מוכנים לחטוא ויתחרב בית המקדש על ידם. וכן כתיב הכא ויקרא, ובחורבן בית המקדש כתיב (ישע"י כ"ג): ויקרא ה' אלהים צבאות ביום ההוא לבכי ולמספד. ולפי מה שכתב הזוהר יתורצו שני דקדוקים בפסוק, האחד ויקרא מאהל מועד היה לו לומר, עוד קשה באהל מועד היה לו לומר, שהרי לא יצא הקול, כמו שפרש"י, מלמד שהיה הקול נפסק ולא יצא חוץ לאהל. ולפי מה שאמר הזוהר ניחא, כי דיבר השם יתברך עם משה מחמת עסק אהל מועד שיהיה חרב. אמנם קשה, בשעת חרדה חרדה, ומה לו להשם יתברך לצער את משה בשעת חינוכו לבשרו על חורבנו. אמנם נראה לי לתרץ זה, שנקשה עוד קושיא כי תיבת לאמור מיותר, מאחר שכתב וידבר ה' אליו ואחר כך כתיב דבר וגו' מה לו בתיבת לאמור, ורש"י כתב מה שכתב. אמנם לדרך הזוהר הענין הוא, הקדוש ברוך הוא הראה עתה חיבה לישראל בענין הקרבנות, ומתוך חיבה זו חיבב אותם להודיעם ענין החורבן, ולמצוא להם תקנה שלא חס ושלום יתייאשו בעת החורבן מהדביקות. ומהו התקנה היא לאמור, כלומר שיאמר פרשיות הקרבנות. וזהו וידבר ה' אליו מאהל מועד מחורבנו, ואמר לאמור, כלומר התקנה אז תהיה באמירה, ועקימת שפתים הוה מעשה כדפירשתי.

נפש החיים שער ג פרקים פ"ה

ור"א זו בלבד שבמלות מעשיות העיקר בהם הוא חלק המעשי אלא שגם במלות התפלה שנקראת עבודה שבלב. ולמדוהו ז"ל ברפ"ק דתענית מכחוב ולעבדו בכל לבבך. עכ"ז העיקר שצריך האדם לחתך בשפתיו דוקא כל חיבה ממשעבד התפל' כמש"ל בר"פ אין עומדין מקראי דחנה דכתיב בה רק שפתיה נעות מכלן למחלל לריך שיחודך בשפתיו. וכ"א בשו"ט שמואל פ"ב יכול יהא מהרהר בלב ח"ל רק שפתיה נעות כו הא כ"ל מרחיש בשפתיו וברור הוא דלאו לענין לכחל' ולמ"ו בעלמ' הוא דאגמרוהו אלא גם לעבוד' דיעבד שח' הרהר חיצות התפלה בלב לבד לא ילא י"ח הפלה כלל ואם עדיין לא עבר הזמן לריך להחלל פעם אחרת בחודך שפתיים כל חיבה ואם עברה זמנה לריך להחלל שתיים חפלה שאחריה כד"ן מי שלא החלל כל עיקר כמו שהעיר ע"ז המ"א בס' ק"א ס"ק ב' בראיות נכונות שהמה כדאי להכריע בנדק דבהרהור התפלה לבד לא ילא י"ח וידוע בזהר וכתבי האריז"ל שענין התפל' הוא תיקון העולמות והתעלות פנימיות כל בחי' נר"ן שבהם ממעט למעלה והוא ע"י התדבקות והתקשרות נפש האדם ברוחו ורוחו בנשמתו כמ"ש בע"ה לעיל סוף שער ב' ע"ה והם נקשרים ע"י עקימת ותנועת שפתיו בחודך חיצות התפלה שהוא בחינת המעשה שדבור כמש"ל עקימת שפתיו הוי מעשה וצ"ל כל כתיב (ק"ט ב') אמרו מנין שהדבור כמעשה שנאמר כו' והוא בחי' הנפש שדבור והסבל והקול שהוא הדבור עלמנו הוא בחי' רוח שבה וכוננת הלב בהחיצות בעת אמירתה הוא בחי' הנשמה שדבור לזאת לא ילא י"ח ענין התפלה במחשבה והרהור החיצות בלב לבד כי איך אפשר להגיע להתקשר בחי' הנשמה אם לא ילך בסדר המדרגות ממטה למעלה שיחשק הנפש של הדבור שהוא תנועת השפתיים ברוח של הדבור שהוא הסבל והקול ואח"כ יתקשרו גם שתיים בנשמה שהוא המחשבה והכונה שבלב וכשהחלל רק במחשבה לבד לא הוסיפה חפלותו ולא תיקון כלום. אמנם כשהחלל בקול וחודך אחיות הדבור לבד חפ"י שלא לירף המחשבה וכוננת הלב אליה בגם שודאי אינה במדרגה שלימה וגבוה כראוי ואינה יכולה לעלות לעולם המחשבה עולם הנשמה כיון שחבר ממנה בחי' מחשבת האדם עכ"ז אינה לריק ח"ו ויולא בה י"ח כי עכ"פ הרי העלה וקשר נפשו ברוחו ועול' הנפש בעול' הרוח וע' בזהר